

Kishíró

TORDASI

2006. december
E-mail: polgarmester@tordas.axelero.net

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XVIII. évfolyam 7. szám
www.tordas.hu

KARÁCSONYI KÜLÖNKIADÁS

Megszületett!

Ez a szó boldog felkiáltássá, örömteli hírközléssé válik sokak számára, akik várva várták gyermekük, unokájuk, dédunokájuk, vagy egy jó ismerősük gyermekének megszületését. Örömteli rácsodálkozás, ahogyan életet kaptunk és Isten kegyelméből életet adhatunk.

Karácsony a születés drága alkalma! Persze ilyenkor nem a saját születésünkre gondolunk, hiszen nagyon ritka, aki éppen ezekben a napokban született. A Karácsony egyetlen egy Valakire és az Ő születésére irányítja figyelmünket: Jézus Krisztusra. Születése eltér a mienkéntől, s már ebben az eltérésben is azt láthatjuk meg, hogy ami akkor történt, az értünk, emberekért történt. Betlehemben, egy istállóban, nagyon szegény körülmények között született meg az Isten Fia.

Isten szereti a világot és benne az embert, kicsiket és nagyokat, magukat jónak vagy éppen haszontalannak érzőket. Felénk áradó szeretete megmagyarázhatatlan. Miért szeret engem, miért akar megbékülni velem? Mi az, amiért ezt megérdemlem?

Egy bizonyos, a szeretet nem érdemekhez köthető. Különös módon azt mondja Isten, gyermekei vagyunk. Eljött Jézus, hogy benne ráismerjünk: Isten békességel, megbocsátással keres fel bennünket. Egészen emberien, személyesen szólaltatta meg, hogy van lehetőségünk megújulni, önmagunkkal, Istennel és egymással békességre találni. De elég-e csupán tudni erről a szeretetről Karácsonyt várva és ünnepeve? Jó lenne nemcsak tudni róla, hanem át is élni, naponta... Isten adjon nekünk áldott, békés Karácsonyt!

Süller Zsolt, evangélikus lelkész

Nagyon is gyakorlati karácsonyi gondolatok

A társadalom imbolyog: holt itt, hol ott - hol ez, hol az az irányzat kerül előtérbe. Mondják: ilyesféle a demokrácia, meg kell barátkoznunk vele.

Csak hogy nem ehhez szoktunk: akár megalkuvás árán is, de a békességet szerettük.

A történelem belénk szólt - nem először. Alkalmazkodnunk kell, nincs választásunk.

Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké.

Mint oly sokszor, a kereszténység adhat népünknek kiegyensúlyozódást.

„Glória szálljon a mennybe fel; jöjjön a földre a béke, és az emberi szívbe a jóakarát! Amen.”

Mit ünnepelünk Karácsonykor?

„Ő benne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága; És a világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt. ...

Az igazi világosság eljött volt már a világba, a mely megvilágosít minden embert.

A világban volt és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt.

Az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadák be őt.”

(János 1, 4-9)

A magyar karácsony szót a hivatalos nyelvészet a szláv **korcun** (ejsd: korcsun), azaz átlépő szóból származtatja; s e szó arra utal, hogy amikor a Nap a téli napfordulót átlépi, újból hosszabbodni kezdenek a nappalok. (Egyes elképzelések szerint egy olyan időszámításból ered, ahol a téli napforduló volt az újév kezdete; karácsony pedig az Újévbe való átlépést jelentette.) De vannak olyan elméletek is, amelyek a karácsony szó gyökerét még régebbi időkre vezetik vissza. Badiny Jós Ferenc sumerológus szerint a sumérok a téli napfordulót GURU-SUNY – nak nevezték, ahol GUR azt jelenti, hogy lefordulni (legurulni) és meghalni, a SUNY pedig felragyogni, életre kelni (SUN angolul a Napot jelenti). Tehát ha a két szót együtt értelmezzük, akkor GURU-SUNY szó értelmezése szinte azonos a szláv **korcun** értelmezésével, hiszen a lefordulni és meghalni – felragyogni és életre kelni foyamata egy átlépés a sötétségből a világosságba. Magyarországon a 13. században karácsony szavunkat már a mai, keresztény értelmében használták.

Maga az ünnep Rómában keletkezett, 325 és 335 között. Célja az volt, hogy lezárja a Jézus Krisztussal kapcsolatos vitákat és népszerűsítse a liturgia eszközével a niceai zsinat határozatát, amely szerint Jézus Krisztus Isten is és ember is egy személyben. Az ünnep napjának megválasztása sok problémát okozott, mert ebben az időben számos egymásnak ellentmondó nézet uralkodott Jézus születésnapját illetően. Így egyesek szerint május 20-án, mások szerint április 18-án vagy 19-én, ismét mások szerint november 25-én vagy január 6-án született Jézus. A választás mégis december 25-re esett, hogy ellensúlyozzák az e napon ünnepelt „**Sol invictus**” (legyőzhetetlen Nap) pogány ünnepét azzal, hogy bevezették Krisztusnak, a „**Sol Salutisnak**” (az üdvösség Napjának) ünnepét.

Karácsonyt a szeretet ünnepeként tartjuk számon, hiszen Jézus hozta el nekünk a **szerelem** kultuszát. Ugyanakkor, karácsony a **család** ünnepe is, hiszen az Údvtervben pótolhatatlan szerepe volt a Szent Családnak, Mária alázatos szeretetének. De ne felejtjük el, hogy karácsony, kozmikus és teológiai értelemben egyaránt, egyben a **fény sötétség feletti győzelmének az ünnepe**, hiszen a nappalok napról napra hosszabbak, és ekkor jött el közénk a Megváltó is, aki így tett bizonyosságot önmagáról:

„Én vagyok a világ világossága: a ki engem követ, nem járhat a sötétségben, hanem övé lesz az életnek világossága”

(Jn 8,12)

Erdélyi Gábor

Wass Albert: Karácsonyi üzenet

Megszületett. Gonoszok meggyilkolták, de harmadnapra mégis föltámadott s fölment előlük a mennyekbe, mondja a tanítás. Itt hagyta ezt az ember készítette világot, mely nem volt méltó Óhoz. Odafönről, az Úristen jobbán ítélkezik eleveneken és holtakon, mondja az írás.

Az igazi nagy titkot azonban maguk az írástudók se tudják: hogy évente egyszer, néhány percre, mégiscsak mindig viszatér azokhoz, kik tiszta szívvel s reménységes szeretettel várják. Nagyvárosok üres csillogásába, hegyi kunyhók tűz világította csöndjébe, börtönök sivár sötétjébe, mindenüvé, ahol csordultig telt emberi szívek megváltásra várnak. Visszatér s a szeretet gazdag áldásával jutalmazza azokat, kik lelkükben minden megpróbáltatásán át is megőrizték a szeretet csíráját. És még valami történik akkor, valami fontos nagy esemény:

egy vesződéssel, bajjal telt esztendő véget ér. Véget ér, lezárul, befejeződik s múlttá változik át. Vadonatúj esztendővel veszi kezdetét az újjákezdés reménységes szép ígéretével - mindazok számára, akiket ezen a titokzatos estén az Úrjézus meglátogat néhány szép, áhítatos percre.

Köröskörül a zűrzavar neonfényében tülekedű, bálványimádó világ semmit sem tud erről. Az írástudók naptára szerint, mely az emberi világrendetlenség munkáütemét igyekszik szabályozni, az úgynevezett „újesztendő” egy teljes héttel később érkezik csupán, hogy lezárja a számlakönyveket.

Márpedig az igazság az, hogy valóban új kezdetet csakis az Úrjézus hozhat el erre a világra, azokhoz, akiket karácsony estéjén meglátogat. Mint ahogy Ő veszi le a vállakról a múltnak terheit, Ő szárítja föl a könnyeket, gyógyítja a sebeket s mossa tisztára lelkünket egy új kezdet elé.

Nincs szükség vakító villanygyertyák sokaságára ahhoz, hogy ránk találjon ebben a vaksötét világban. Még karácsonyfára sincs szükség. Egyetlen kicsi lángocská elegendő, ami a szívünkben kigyúl, s szemünkön át kivilágít az éjbe.

Szétszórt, vihar szaggatta nemzetem: nyissátok meg szíveteket ezen a karácsony estén mindenütt, ahol csak vagytok. Hadd jelezze a kicsike lángok, hogy hol mindenfelé élnek magyarok ezen a megveszekedett földön. S hadd fonódjanak végre egybe ezek a szétszórt kis lángocskák egyetlen nagy táborúzzé, melyet lélekben körülállva a távolságon át is meglelhessük egymás kezét, s indulhassunk együtt, egymás szeretetében s az Úrjézus áldásával egy karácsonyos szép újjászületés, egy valóban Új Esztendő felé!

(Józan magyar szemmel II.; Tárogató, 1982. december)

A karácsonyfa története

Ma már el sem tudnánk képzelni a karácsonyestét karácsonyfa nélkül. Talán ez a legszebb és leglátványosabb ünnepi szokás. A karácsonyfa állítása nem számít régi szokásnak.

A különböző ünnepek során a fák, örökzöld növények szerepe minden népnél nagy volt. A magyar népi hagyományokban a karácsonyi életfa vagy termőág tekinthető a karácsonyfa elődjének. A karácsonyfa bibliai eredetű magyarázat szerint ősi, családfa jelentéssel bír; eszerint ez a fa Jézus családfáját is jelenti. Valamint kapcsolatba hozzák a bibliai tudás fájával is, hiszen karácsony napja az első emberpár: Ádám és Éva napjára esik.

A karácsonyfa-állítás német eredetű szokás, a 17. században terjedt el. A németek abban a hitben éltek, hogy a téli napforduló idején a gonosz szellemek, a halottak szellemei kiszabadulnak, és szabadon csatangolnak a világban. A kísértetektől az emberek csak úgy menekülhetnek meg, ha az élet örökzöldje, a fa alá húzódnak. A hagyomány szerint Luther Márton állított először karácsonyfát gyermekeinek. Ő azonban már Jézus születésének tiszteletére állította a fát, és számtalan kis gyertyát gyújtott rajta.

Az első, történelmileg is megalapozott adat 1605-ből származik. Egy strasbourgi polgár jegyzetei arról árulkodnak, hogy városában akkoriban elterjedt, hogy fenyőfákat állítanak. A fákat gyümölcsökkel, papírkivágásokkal, aranyláncokkal és édességekkel díszítették.

Magyarországon csak a múlt század második felében kezdett elterjedni ez a szokás a bécsi udvar ösztönzésére. Először csak a nemesi családoknál - először Brunswick Teréz, martonvásári grófnő állított karácsonyfát 1824-ben -, később a módosabb polgároknál is elterjedt. A parasztok körében csak ebben a században, sokaknál csak 1945 után honosodott meg a fenyőfa-állítás.

Angliában ma sem szokás fenyőfát állítani, helyette fagyöngyből készült koszorút függesztenek a mennyezetre. Van, ahol az a hiedelem él, hogy a karácsonyfát is az ajándékozó földöntúli lény hozza.

A karácsonyfadisz korábban alma, dió, házilag készített sütemények, mézeskalács volt. Az 1880-as években jelent meg az üvegdisz. Ma már egyre nagyobb fákat állítanak, üvegdiszkekkel, szaloncukorral, színes égőkkel.

Karácsony

Nézem ahogy az est leszáll az ablakom előtt,
Ezüstbe és fehérbe öltözik a föld.
Álmaink és bűneink, jó és rossz tetteink
Ma hó takarja.

A világ bármely részén élsz és bárki vagy,
Szeretném, hogy légy ma este egy kicsit boldogabb!
Kívánj igazi ünnepet,
Kívánj igazabb életet, ahogyan én - neked.

Kívánj a szónak nyílt utat
És a dalnak tiszta hangokat;
Kívánd, hogy mindig úgy szeresselek,
Ahogy szeretnéd, hogy szeressenek.

Kívánj a szónak nyílt utat
És a dalnak tiszta hangokat,
Kívánd, hogy mindig úgy szeresselek,
Ahogy szeretnéd, hogy szeressenek.

Kívánd, hogy mindaz, amit ma éjjel gondoltál,
Ugyanúgy igaz legyen holnap s holnapután.
Kívánj igazi ünnepet, kívánj igazabb életet,
Békés karácsonyt mindenkinek,
Békés karácsonyt mindenkinek!
Békés karácsonyt mindenkinek!

Révész Sándor – Piramis KÍVÁNJ ÜNNEPET!

Köszöntő

Ismét elmúlt egy nagyon nehéz, zűrzavaros és sok fejfájást okozó év. Éppen ezért szívvel kívánom, hogy minden családba köszöntsön be egy kis béke és nyugalom; legyenek boldogok az Ünnepek. Azután pedig boldog Új Év következzen mindnyájunknak!

Legyen bennünk kitartás és szeretet, mert igaz, hogy a szeretet minden nehézséget legyőz!

Az Önök országgyűlési képviselője: Dr. Kelemen András

Karácsony a nagyvilágban

A Mikulás kengurun érkezik Ausztráliába, Ukrajnába pedig szánon. Valahol ő hozza a karácsonyi ajándékot, máshol a Jézuska. A lényeg azonban mindenhol ugyanaz: karácsonykor (legyen az télen vagy nyáron) együtt ünnepel a család. Már a Római Birodalomban is szerepel a naptárban a karácsony, mely szorosan kapcsolódik a kereszténységhez, hiszen Jézus Krisztus születésének ünnepe ez. Igazán meghatározó ünnepnappá azonban csak sokkal később vált, sőt a karácsonyfa állítása és a karácsonyi üdvözlő lapok küldése alig kétszáz éves. A karácsony a legboldogabb ünnep egész évben, közép-pontjában a szeretet és a család áll. Népszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy szerte a világban megünneplik, ám a szokások különbözőek.

Írország

A gyerekek zsákot raknak ki a Mikulásnak, hogy abba tegye az ajándékokat. És, hogy az öregúr se maradjon éhen, az asztalon rétest és egy üveg sört hagynak a számára.

Spanyolország

Itt az erkélyen át bemászó Téalapó hozza az ajándékot. Január 6-án pedig a három bölcsét várják a gyerekek, akik szintén ajándékokkal érkeznek.

Belgium

A gyermekek nem ilyenkor, hanem december 6-án kapják az ajándékot a Mikulástól.

A karácsonyfa alá vagy a tűzhely közelében lévő zoknikba csak kisebb dolgok kerülnek.

A karácsonyi reggeli különleges édes kenyér. Az ünnepi menü aperitiffel indul, majd tenger gyümölcseivel folytatódik, a főétel pedig töltött pulyka.

Mexikó

Az ünnep estéjén énekesek vonulnak az utcára, kezükben hosszú rudakkal, amelyekre csengettyűket és gyertyákat erősítenek. Így mennek át a városon, egészen a templomig.

Norvégia

Karácsony este csészényi zabkását hagynak a pajtában, így akarják a rossz szellemeket távoltartani a háztól. A feldíszített fenyőfát a családok – kéz a kézben – körül táncolják, miközben karácsonyi dalokat énekelnek.

Kenya

Még a templomokat is feldíszítik szalagokkal, virágokkal, léggömbökkel, zöld növényekkel. Az ünnepi vacsorát a szabadban készítik el, nyílt tűzön. Ilyenkor a távol élő családtagok is hazautaznak, ha csak tehetik.

Svédország

Karácsony reggelén a templomok égő gyertyákkal várják a híveket. Az ünnepi menü: hering és barna bab. A jó gyerekeknek a Mikulás a Jultomten, egy manó segítségével osztja szét az ajándékokat.

Anglia

A gyerekek még időben levelet írnak a Mikulásnak, amit be Dobnak a kandallóba, hogy az a kéményen át az Északi-sarkvidékre repüljön. Ha először az ajándéklista kap lángra, újra kell írni.

Karácsonyi különlegesség a mazsolás puding, amelybe kis ajándékot is szoktak rejteni. Megtalálójának állítólag szerencséje lesz. Anglia divatot is teremtett: itt kezdtek karácsonykor fagyöngyöt függeszteni az ajtó fölé.

Finnország

A Mikulás érkezése előtt a finnek szaunáznak egyet. Karácsony napján a legtöbb ember elmegy a templomba és elhunyt szeretteinek sírjához, hogy gyertyát gyújtson emlékükre.

Ukrajna

A gyerekeknek az ajándékot a Jégapó három rénszarvas húzta szánon viszi. Vele van Hópehely leány is, aki ezüstkék, szőrmedíszítéses ruhát, fején pedig korona formájú hópelyhet visel.

Olaszország

Karácsony másnapjának estéjén a gyermekeket meglátogatja a Strega Buffana nevű jó boszorkány. Söprűjén közlekedik Olaszországszerte, és a jóknak mindenféle finomságot, a rosszaknak pedig szemet visz.

Az olaszok jó barátainak szárított lencsét szoktak ajándékozni, hogy levest készítsenek belőle. Ez emlékezteti őket a szerény időkre, és ez hoz szerencsét nekik a következő új évben.

Ausztria

A Mikulás (Heiliger Nikolaus) december 6-án ajándékozza meg a jó gyerekeket édességgel, dióval és almával.

December 24-én pedig a gyermek Jézus hoz nekik ajándékot és karácsonyfát. A gyerekek izgatottan várják, hogy megszólaljon a csengettyű. Csak ezután léphetnek a gyertyákkal, díszekkel és édességgel feldíszített karácsonyfát rejtő szobába.

Libanon

A családok karácsony előtt egy hónappal gabonamagvakat ültetnek. December 24-én pedig a cserepeket a karácsonyi barlang és a karácsonyfa köré helyezik. A barlang Jézus születésének helyszínére utal.

Franciaország

A kisebb gyerekek kikészítik cipőiket a tűzhely közelébe, hogy karácsony estéjén a Mikulás beletegy az ajándékot. A nagyobbak a felnőttekkel elmennek az éjféli misére, majd hazatérve ülnek az ünnepi asztalhoz.

Németország

A németek karácsonykor nagyon feldíszítik a házat. Az ablakokba fakeretre erősített színes gyertyaéggöket vagy színes képeket szerelnek, amelyek nagyon szépen mutatnak a téli éjszakában. A lakások többségében megtalálható a Betlehem is. A gyerekek a karácsonyi ajándéklistát rajzokkal díszítik és éjszakára az ablakpárkányra helyezik. Tetejére cukornehezéket tesznek, hogy a Mikulás biztosan megtalálja.

Új-Zéland

A karácsony náluk a nyár közepére esik, ezért ilyenkor a többség piknikezik a szabadban, vagy a tengerpartra megy. Általában hideg sonkát és jégbe hűtött sört fogyasztanak.

Dél-Afrika

Itt is nyáron van karácsony. A kiadós ebéd után a családok meglátogatják barátait, és karácsonyi dobozokat adnak át egymásnak, amelyben rendszerint valami enni való finomság van.

Ausztrália

A Mikulás „szánját” nyolc fehér kenguru húzza. A karácsonyi vacsorát a szabadban fogyasztják, majd lemennek a tengerpartra, vagy krikettet játszanak.

Csehország

Az emberek úgy tartják, hogy szenteste csodák történnek, ezért az éjszaka megsúghatja a jövőt. A Mikulás érkezését a gyermek Jézus jelzi kis csengettyűjével.

Lettország

A lettek szerint a Mikulás a szentestétől számított 12 napon át hozza az ajándékot a gyerekeknek! Az ünnepi menü: barna borsó, rétes, káposzta és kolbász.

Portugália

Az ajándékok a tűzhely mellett felsorakoztatott cipőkbe kerülnek. Az ünnepi vacsora: sózott, szárított tőkehal burgonyával.

Amerikai Egyesült Államok

Ahány etnikum él Amerikában, annyiféle képpen ünnepli a karácsonyt. A Kelet-Európából származó család pulykát készít karácsonyra, de a lengyel nagyszülők még ma is a keilbasit (lengyel kolbász) kedvelik. Az olasz származású férj viszont ragaszkodik a lasagnehoz.

Wass Albert

KARÁCSONYI VERSEK

II.

Elindul újra a mese!
Fényt porzik gyémánt szekere!
Minden csillag egy kereke!
Ezeregy angyal száll vele!
Jön, emberek, jön, jön az égből
Isten szekerén a mese!

Karácsony készül, emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Súroljátok föl lelketek,
csillogtassátok kedvetek.
legyetek újra gyermekek,
hogy emberek lehessetek!

Vigyázzatok, Ez a mese
már nem is egészen mese.
Belőle az Isten szeme
tekint a földre lefele.
Vigyázzatok hát emberek,
Titeket keres a szeme!

Olyan jó néha angyalt lesni
s angyalt lesve a csillagok közt
Isten szekerét megkeresni.
Ünneplőben elébe menni,
mesék tavában megferedni
s mesék tavában mélyen,
mélyen ezt a világot elfeledni.

Mert rút a világ, fekete,
Vak gyűlölöttől fekete.
Vak, mint az emberek szeme:
az égig sem látnak vele.
Pedig az égből lefele
porzik már Isten szekere!

Minden csillag egy kereke,
ezeregy angyal száll vele,
az Isten maga száll vele
és csillagtükröt nyújt felénk,
mesetükröt, a keze.

Szent tükrébe végre egyszer
pillantsatok tiszta szemmel,
tisztá szemmel, Istenszemmel
milyen szép is minden ember!
Minden ember szépségtenger
s mint a tenger csillagszemmel
telve vagytok szeretettel...!

Tagadjátok...? Restellitek...?
Elfordulnak fejeitek...?
Megvakultak szemeitek...?
Szépségteket, jóságtokat
nem érzitek, nem hiszitek...?
Csillaggyertyák fénye mellett
Isten elé nem viszitek...?

Akkor bizony rútak vagytok,
szegények és vakok vagytok,
ha szépek lenni nem akartok.
De még így is, szegényen is,
rútan, vakon, mégis, mégis
Isten gyermekei vagytok!

Rátok süti fényes szemét,
elindítja fénysekerét,
jó emberek játékszerét.
Milyen kár, hogy áldó kezét
nem érzitek, nem nézitek
s nem hiszitek már a mesét.

A rút világnak gondja van,
minden embernek gondja van,
a sok angyalnak mind gondja van
s az Istennek is gondja van,
mert mindenekre gondja van.
S így múlik el a szép s a jó
az ember mellől, nyomtalan.

Háromkirályok (Mária oltár Szepeshelyről, 1480 körül) Magyar Nemzeti Galéria

Karácsony a Művészeti Iskolában

A Művészeti Iskola néptáncos, zenét tanuló és kézműves tanulói karácsonyi ünepségen vettek részt a tornateremben, december 15-én.

A gyermekek bemutatták a büszke szülőknél, hogy a szakértő tanárok kezei közé kerülve milyen látványosan fejlődnek. Az idősebbek mellett felléptek olyan kislányok is, akik csak három hónapja kezdtek furulyázni.

A Boka Gábor János Vitéz előadásában aktívan résztvevő gyerekek ajándékokat kaptak.

Az este egyik fénypontja a Tordasi Tánckör férfi tagjainak betlehemes előadása volt. Ezt egy héttel korábban a Százszorszép gálán már láthatták azok a szerencsések, akik befértek a budai vigadó épületébe. Érdeemes lesz eljönni a negyedik adventi gyertyagyújtásra, amelyen 23-án, szombaton délután 4-kor ismét bemutatják a betlehemes előadást.

Az ajándékok kiosztása után fergeteges tánc kezdődött, melyhez a Tűz Lángja zenekar biztosította - fáradhatatlanul - a talpálalót.

A Németh Ildikó vezette Művészeti Iskola tanárai és diákjai ismét bebizonyították, hogy a tordasi alapfokú művészetoktatás megérdemel minden segítséget; olyan közösség szerveződött a faluban, amelyben az óvodástól a középiskolásig minden korú gyerek jól érzi magát, és életreszóló élményekkel gazdagodik.

Teszár Tamás

Betlehem és karácsonyfa a Művészeti Iskola december 15-i karácsonyi ünnepségén

A felnőtt néptáncosok ajándéka a gyerekeknek - betlehemezés

LEV TOLSZTOJ: PÁNOV BÁCSI KARÁCSONYA

Élt egyszer, valamikor réges-régen, egy messzi orosz falucskában egy öreg cipésmester. Pánov volt a neve, ám senki sem nevezte Pánovnak, vagy Pánov úrnak, de még csak Pánov cipésznek sem. Bárkivel találkozott, mindenki egyszerűen Pánov bácsinak szólította. Pánov bácsi nem volt túl gazdag.

Egyetlenegy piciny kis szobával rendelkezett, melynek ablaka az utcára nézett. Ebben a szobácskában élt, és itt készítette, foltozta, javíttatta szorgalmasan a cipőket.

Azonban azt sem állíthatjuk róla, hogy szegénységben élt, hisz voltak szerszámai, volt egy ütött-kopott tűzhelye, amelyen megfőzhetette az ebédjét, amely mellett melengethette meggémberedett tagjait; egy nagy fonott széke, melyben néha-néha megpihent, sőt olykor el is szundikált; egy jó erős ágya férctakaróval, na meg egy kis olajlámpája, amelyet akkor gyújtott meg, amikor rákőszöntött az esti sötétség. És az emberek állandóan jöttek hozzá. Hol új cipőt rendeltek nála, hol foltozni, talpálni, esetleg új sarkat rakatni hozták régi lábbelijüket. Így aztán Pánov bácsinak mindig volt elegendő pénze, hogy kenyeret vásároljon a péknél, kávéat vegyen a szatócsnál, vagy beszerezze a káposztát kedvenc leveséhez.

Az öreg cipésmester boldog volt. Kicsiny, kerek szemüvege mögött megbújt szeméből mindig vidám fény sugárzott. Szeretett énekelni, szívesen füttyörészett, és az utcán mindig jókedvűen köszöntötte ismerőseit.

Ezen a napon azonban másként alakultak a dolgok. Pánov bácsi szomorúan állt szobácskájának ablakánál. Elhunyt felesége jutott az eszébe, meg a fiai és lányai, akik rég elhagyták a családi fészket. Karácsony előestéje volt, családi ünnep, amikor együtt van a család, csak neki kell egyedül töltenie ezt az estét. Nézte a szomszédos, gyertyák és lámpák fényétől világos ablakokat, amelyek mögött néhol feldíszített karácsonyfákat is megpillantott. Az utcáról játszadozó gyermekek ricsaja, felszabadult kacagása hallatszott be szobájába, ajtaja repedésein keresztül pedig a karácsonyi sült hús orrcsiklandozó illata lopta be magát a kicsiny cipésműhelybe.

„Istenem, Istenem” - mondta szomorúan, fejét csóválva Pánov bácsi.

„Istenem, Istenem” - ismételte, miközben szemében kialudt a vidám fény.

Aztán egy nagyot sóhajtott, meggyújtotta az olajlámpát, odasétált a magas polchoz, és leemelt róla egy régi, megsárgult könyvet.

Lesöpörte munkaasztaláról az ott maradt kis bőrdarabokat, kávévét fől a tűzhelyre, majd kényelmesen helyet foglalva nagy fonott székében, olvasáshoz kezdett. Mivel soha életében nem járt iskolába, csak nagyon-nagyon lassan tudott olvasni. Újjával gondosan kísért a sorokat, s minden egyes szótagot hangosan mondott ki.

A történet karácsonyról szólt. Arról, hogy egy Jézus nevű kisfiú nem meleg szobában született, hanem istállóban, mivel szülei nem kaptak szállást a vendégfogadóban.

„Lám, lám” - dűnyögte Pánov bácsi a bajszat pödörgetve. „Ha ide jöttek volna, nálam megalhattak volna. Betakartam volna a kisgyermeket fércpaplanommal, és eljátszoztam volna vele.”

Pánov bácsi fölkelt székéből, és megpiszkálta a tüzet. Odakint sűrűbbé vált a köd, a szobára is vastagabb sötétség borult, így hát felerősítette egy kicsit a lámpáját. Töltött magának egy bögre kávé, majd visszatért a könyvhöz.

Most a három gazdag emberről olvasott, akik sivatagokon keresztül utazva vitték ajándékaikat - aranyat és illatos fűszereket - a kisdéd Jézusnak.

„Édes Istenem... - tört fel belőle a szó -, de hisz ha eljönne hozzám Jézus, nem tudnék mit adni neki!” Aztán hirtelen elmosolyodott, szemében ismét ott bújkált a vidám fény, fölkelt az asztaltól, odalépett a magas polchoz, és leemelt róla egy spárgával átkötözött, poros dobozt. Felnyitotta s kivett belőle egy pár apró cipőt. Ez a két kis cipő volt élete legjobb munkája. „Ezeket adnám neki, ha eljönne hozzám látogatóba” - mondta határozottan, majd visszahelyezte őket a polcra, ő maga pedig

ismét helyet foglalt fonott székében, és sóhajtván hajolt könyve fölé.

Talán azért, mert a szoba kellemes melege elbágyasztotta, vagy talán, mert későre járt már, Pánov bácsi csontos ujjá lecsúszott a könyv lapjáról, és kis, kerek szemüvege az orrára ereszkedett. Álomtündér szállt a szemére.

Odakint egyre sűrűbb köd ülte meg a tájat. Homályba vesző árnyak haladtak el az ablak előtt. De az öreg cipész nem látta őket. Halkan hortyogva aludt székében.

Egyszerre csak egy hang hallatszott a szobában: „Pánov bácsi!” Az öregember felpattant székéből. Szürke bajsza remegett, amikor megkérdezte: „Ki az? Ki van itt?” Senkit sem látott, mégis úgy érezte, rajta kívül még valaki van a szobában.

„Pánov bácsi” - szólott ismét a hang. „Azt szeretném, hogy meglátogassalak. Ajándékot akarsz adni nekem. Holnap erre fogok járni. Figyeld hát az utcát hajnalhasadáستól szürkületig, és találkoznai fogsz velem! De vigyázz! Nem fogom megmondani, ki vagyok! Neked kell felismerned engem!”

Ismét csend telepedett a szobára. Pánov bácsi a szemét dörzsölgette, de nem látott senkit. A faszén lassan égett a tűzhelyben, az olajlámpa már alig pislákkolt. Kintről harangszó hallatszott: megérkezett a karácsony.

„Ez csak Ó lehetett” - dűnyögte bajsza alatt az öreg cipésmester. „Ez Jézus volt. És ha csupán álom volt az egész? Akkor is... Egész nap várni fogom és remélni, hogy meglátogat engem. De hogyan ismerem majd fel? Hisz nem maradt mindörökké kisdéd. Férfi lett belőle, király. Azt mondják, Isten volt.” Az öregember lehajtotta fejét, s elmélázott: „Nagyon jól kell megfigyelnem az utcát, nehogy észrevétlenül elmenjen mellettem!”

Pánov bácsi nem feküdt le ezen az éjszakán. Fonott székében ült, szemben az ablakkal. Éberrel figyelte, mikor köszönt be a hajnal.

Lassan megjelentek az első napsugarak a domb felett, és bevilágították a hosszú, kanyargós, macskaköves utcát. Járókelő azonban még nem jelent meg a házak között.

„Készítke magamnak egy csésze finom kávé karácsonyi reggelimhez” - gondolta jókedvűen Pánov bácsi. Befűtött a tűzhelybe, föltette a jókora adag kávé, de fél szemmel állandóan az ablakot figyelte, nehogy a várva várt látogatója észrevétlenül továbbmenjen.

Végre megjelent valaki. Egy közeledő emberalak volt kivehető az utca végén. Pánov bácsi dobogó szívvel a jégvirágos ablaküveghez szorította orrát. Talán éppen Jézus érkezik, gondolta magában izgatottan. Aztán kiábrándulva visszalépett az ablaktól. Nem Jézus volt az, csak a minden héten errefelé járó öreg utcaseprő haladt háztól házig talicskájával és seprűjével. Pánov bácsi rosszkedvűen bámult ki az utcára. Aztán elfordult az ablaktól. Fontosabb dolgom van nekem, gondolta magában, semhogy egy öreg utcaseprőt figyeljek. Fontos vendégre várok: Istenre, a királyok királyára, Jézusra. Csak akkor fordult vissza, amikor már úgy vélte, az utcaseprő elhaladt a ház előtt. De az öregember még mindig ott volt az utca szemközti oldalán. Talicskája mellett átfagyott kezét dörzsölgette fázósan toporgott a hidegben. Pánov bácsi hirtelen megsajnálta: a szerencsétlen ember szemmel láthatóan nagyon fázott, és ráadásul éppen karácsony napján kellett dolgoznia.

Kikopogott neki az ablakon, de mivel az utcaseprő nem reagált, kinyitotta hát az ajtót, és onnan szólította:

„Hé! Barátom!” Az utcaseprő felve emelte fel tekintetét - az emberek gyakran durván bántak vele munkája miatt -, ám megnyugodott, amikor észrevette Pánov bácsi arcán a széles mosolyt.

„Gyere, téj be hozzám egy csésze kávéra!” - invitálta barátságosan a cipésmester. „Úgy látom, csontig átjárt a hideg.”

Az utcaseprő otthagya talicskáját, és belépett az öreg műhelyébe. „Köszönöm” - mondta. „Nagyon kedves tőled. Igazán nagyon kedves.”

Pánov bácsi megkeverte a tűzhelyen levő edényben a kávé.

„Ez a legkevesebb, amit tehetek” - mondta anélkül, hogy megfordult volna. „Utóvégre karácsony van.”

Az utcaseprő szipákolva válaszolta: „Ez minden, amit én a

karácsonytól kaptam.” Átvette Pánov bácsitól a csésze kávé, majd odacsoszogott a tűzhelyhez, hogy egy kicsit felmelegedjen. Nyirkos ruhájából fanyar illatot terjesztő pára szállt fel. Pánov bácsi visszasétált az ablakhoz, és az utcát bámulta.

„Vendéget vársz?” - kérdezte az utcaseprő komoran. „Úgy értem, rendeset, nem olyant, mint én vagyok.”

Pánov bácsi lehajtotta fejét: „Hát... Hogy is mondjam? Hallottál Jézusról?” - kérdezte.

„Jézus ugyanaz, mint Isten. Nem?”

„Nos, Őt várom ma” - mondta Pánov bácsi.

Az utcaseprő meglepődve pillantott fel, aztán lassan beletörölte az orrát a kabátja ujjába.

Pánov bácsi ekkor elmondta neki az egész történetet.

„Ezért lesem állandóan az utcát” - fejezte be. „Várom, mikor érkezik meg.” Az utcaseprő a tűzhely szélére helyezte kávéscsészéjét. „Hát akkor, sok szerencsét” - mondta, és már indult is az ajtó felé. „Egyébként... köszönöm a kávé” - fordult vissza, miközben arcán első ízben jelent meg mosoly. Odakint fogta a talicskáját, és tovább indulva folytatta munkáját.

Pánov bácsi addig nézett utána műhelye ajtajából, amíg alakját elnyelte a messzeség.

A téli napsütés szokatlanul erős volt, fényessé varázsolt az utcát, s még egy kis meleget is adott, amely felolvasztotta a jeget az ablakokon és az utca kövein.

Megjelentek az első járókelők. Néhány részeg az éjszakai mulatozás után támolyogva kereste az utat otthona felé, ünneplő ruhába öltözött családok indultak rokonaik meglátogatására. Sokan udvarias főhajtással köszöntek Pánov bácsinak, aki cipésműhelye ajtajában állt.

„Boldog karácsonyt, Pánov bácsi!” - mondták neki. Az öreg nyájasan viszonzta a köszöntést, azonban senkit sem állított meg. Hisz mindannyukat ismerte. Akire ő várt, az nem falubelije.

Éppen vissza akart térni szobáckájába, amikor valaki fölkelte a figyelmét. Egy fiatalasszony botorkált a házak tövében. Sovány volt, arca fáradt, ruhája kopottas. Karjaiban kisgyermeket tartott.

Már-már elhaladt a cipésműhely előtt, amikor Pánov bácsi megszólította:

„Jó napot, fiatalasszony! Gyertek be, melegedjete fel egy kicsit nálam!” Az asszony ijedten rezzent össze a hangra, s indult is volna tovább, csakhogy a jóindulatú fény Pánov bácsi szemében bizalmat ébresztett benne az öreg iránt.

„Köszönöm, nagyon kedves magától” - mondta a fiatalasszonyka, miközben belépett a cipésműhelybe.

Pánov bácsi azonban csak vállat vont. „Semmiség” - felelte. „Úgy látom, alaposan átfáztatok. Messzire mentek?”

„A szomszédos faluba” - válaszolt nyíltan a fiatalasszony. „Négy mérföldet kell még gyalogolnunk. Ott lakik a rokonom, akit meg szeretnék kérni, hogy fogadjon be bennünket. Ahol eddig laktam, nem maradhatok, mert nem tudom fizetni a lakbért. Ugyanis férjem elhagyott.”

Pánov bácsi közelebb lépett hozzá. „Van kenyerem, főzök levest, és megebédelünk, jó?” Ám a fiatalasszony büszkén meg rázta a fejét.

„Rendben van, de ennek a kicsinek azért adunk egy kis meleg tejet” - mondta az öreg, és azzal máris kivette a kisgyermeket édesanyja kezéből. „Ne aggódj, nekem is voltak gyermekeim!” - tette hozzá csillogó tekintettel. Melegített egy fazék tejet, majd megetette a kisdedet, aki egész idő alatt vidáman gögicsélt, és jókedvűen rugdalózott az öregember ölében.

„Ni csak!” - kiáltott fel Pánov bácsi. „Hát nincs neki cipője!”

„Nem volt miből venni neki” - tört fel a keserűség a fiatalasszonyból.

És Pánov bácsi agyát erősen ostromolni kezdte egy gondolat. Megpróbált nem figyelni rá, de a gondolat csak nem hagyta békén. Végül is felállt, s megint levette a polcra azt a dobozt, amelyben élete legszebb művét - a két kis gyermekcipőt - tartotta. Felpróbálta őket a kisdéd lábáckájára, és azok furcsa módon tökéletesen megfelelték neki.

„Hát akkor, használja őket egészséggel!” - mondta gyengéden.

A fiatalasszony nem tudta elrejtani örömét. „Hogyan hálálhatnám meg jóságát?” - kérdezte örömtől reszkető hangon.

Pánov bácsi azonban nem is figyelt rá. Megint az ablaknál állt, s az utcát nézte árgus szemmel. Remélem, gondolta, nem haladt el Jézus, miközben én a gyermeket ettettem.

„Történt valami?” - kérdezte a fiatalasszony.

„Hallottál Jézusról, aki karácsonykor született?” - fordult vissza hozzá az öreg cipésmester.

A fiatalasszony bólintott.

„Őt várom” - mondta Pánov bácsi. „Megígérte, hogy ma meg fog látogatni.”

És elmesélte neki álmát, ha egyáltalán álom volt az, ami az éjjel történt vele.

A fiatalasszony figyelmesen végighallgatta. Aztán, bár tekintetéből látszott, nem veszi komolyan az egészséget, kedvesen megérintette az öreg kezét, és így szólt hozzá: „Remélem, az álom valóra fog válni! Megérdelem, hogy valóra váljon, már csak azért is, amiért ilyen jó volt hozzám és gyermekemhez.” És ezzel ő is folytatta útját.

Pánov bácsi becsukta utánuk az ajtót, nagy tál káposztalevest főzött magának ebédre, majd visszatért az ablakhoz.

Múltak az órák, az emberek jöttek-mentek az utcán. Pánov bácsi figyelmesen fürkészte az arcokat, ám Jézus nem volt közöttük.

Lassan szorongás vett erőt rajta. Lehet, hogy Jézus már elhaladt erre, csak ő nem ismerte fel! Lehet, hogy éppen akkor haladt el az ablak előtt, amikor ő egy pillanatra elfordította tekintetét, vagy fölkelte megpiszkálni a tüzet! Nem volt türelme a fonott székében ülni, fölkelte, megint kiállt az ajtó elé.

Különbő emberek jártak az utcán: gyermekek és öregek, koldusok és nagymamák, jókedvű és komor arcú emberek. Egyesekre Pánov bácsi rámosolygott, másoknak biccentett, a koldusoknak pénzt vagy kenyérszeletet adott.

De Jézus csak nem érkezett meg.

Amikor beesteledett, Pánov bácsi elveszítette minden reményét. Sűrű decemberi köd ereszkedett alá, a járókelők ritkulni kezdtek, és felismerhetetlen, homályos árnyakká váltak.

Az öreg cipésmester szomorúan gyújtotta meg lámpáját, rakott a tűzre, és készített magának vacsorát.

Utána elővette könyvét, beletelepedett nagy fonott székébe, de szíve túlságosan bánatos volt, szeme túl fáradt ahhoz, hogy olvasni tudjon.

„Csak álom volt az egész” - motyogta bánatosan. „Pedig nagyon akartam hinni benne. Nagyon szerettem volna, hogy meglátogasson engem!”

Szemüvege mögött két nagy könnycsepp homályosította el tekintetét.

Egyszerre, mintha megváltozott volna a szoba. Könnyein át Pánov bácsi menetelő emberáradatot vélt felfedezni kicsiny műhelyében.

Ott voltak: az utcaseprő, a fiatalasszony a gyermekével és mind a többiek, akiket aznap látott, mindenki, akit aznap köszöntött.

S ahogy elhaladtak mellette, ezt suttozták neki: „Hát nem látta engem? Tényleg nem látta engem, Pánov bácsi?”

„Kik vagytok?” - kiáltott az öreg cipésmester. „Mondjátok meg, kik vagytok!”

Egyszerre ugyanaz a hang töltötte be a szobát, amelyet előző éjszaka is hallott, de hogy merről jött, azt Pánov bácsi most sem tudta megfejtani.

„Ehes voltam, és adtál ennem. Szomjas voltam, és adtál innom. Nem volt ruhám, és felruháztál. Amikor ma segítettél az embereken, nemcsak rajtuk segítettél, velem is jót tettél.”

És megint csend telepedett Pánov bácsi szobáckájára. Szemében a könnycseppek felszáradtak. Tiszta tekintettel szénézett, ám senkit sem látott.

„Lám, lám” - szólt akkor csendesen, hosszú, szürke bajszát pödörgetve. „Szóval mégis itt volt.”

Elgondolkodva csóválgatta a fejét, majd elmosolyodott, és kicsiny, kerek szemüvege mögött megbújt szemében ismét felvillant a megszokott, vidám fény.

Karácsonyi hangulat

Ismét ünnepelni készül a világ. Beveti minden profán ötletét, hogy külsőségekkel kábítsa az embereket; kivilágított utcák, üzletek, házak, hatalmas karácsonyfák. rengeteg ajándék csalogatja a vásárlókat, akik igyekeznek túllícitálni egymást.

Mi pedig belesodródunk ebbe a zajos, ideges készülődésbe. Azt hisszük, hogy drága ajándékokkal, csillogó fényekkel megtaláljuk az ünnep hangulatát. Sütünk, főzünk, takarítunk, elfáradunk, majd alig várjuk hogy vége legyen.

Természetesen kell készülni, a környezetünknek is ünnepeknek kell lennie, de hiába minden igyekezet, ha a lelkünk üres marad, mert hiányik a lényeg. Mondják, a család, a szeretet ünnepe - és még mindig üres.

Ha nem gondoljuk végig, hogy miről szól a karácsony, kit ünnepeünk, nincs hangulata. Ha nem töltjük meg igazi tartalommal, csak kiüresedés a vége.

Több mint kétezer éve ünnepejük az Istengyermek születését. De miért jött a világra? A legnagyobb Szeretet lehozta közénk békéjét, szeretetét, hogy boldoggá tegyen. A megváltásban mindannyian a gyermekeivé lettünk, ez a karácsony lényege. Ezzel a gondolattal töltjük meg a készülődés napjait!

Tudatosítsuk gyermekeinkben és unokáinkban, hogy az Ő szeretete a legnagyobb és legdrágább ajándék, amit nem lehet túllícitálni semmivel - és akkor nem lesz üres az ünnep.

Adja meg a karácsonyi Gyermek minden jóakarát embernek az igazi hangulatot és békét!

Szeretettel: egy nagymama

Karácsonyi mézeskalács

Hozzávalók:

25 dkg barnacukor, 3 dl forralt méz, 60 dkg liszt, 2 db tojás, egy evőkanál olvasztott zsír, őrölt fahéj, tört szegfűszeg, reszelt citromhéj, vaniliás cukor, egy mokkáskanálnyi szóda-bikarbóna, kevés rum

Elkészítése:

A mézet megforraljuk, de vigyázni kell vele, mert hamar kifut! A lisztbe keverjük az ízesítőket, s amikor egy kicsit kihűlt a méz, akkor hozzáadjuk azt is. Fakanállal jól összekeverjük, beleütjük a két tojást, majd a zsírt, s jól kidolgozzuk. A végén hozzáadjuk a rumot. Egy éjjel állni hagyjuk!

Kisodorjuk, ha puszedit készítünk akkor vastagabbra hagyjuk, ha kiszúró formát használunk akkor vékonyra. Kiszagatjuk és kikent tepsibe tesszük, majd világosra sütjük. Tetszés szerint díszíthetjük.

Minnél tovább áll annál finomabb!

Csepinszky Mária régi családi receptje

Kishíró - Önkormányzati lap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Főszerkesztő: Teszár Tamás

Felelős kiadó: Tordas Község jegyzője

Kiadványszerkesztés: Teszár Térképészeti Kft., Tordas

Nyomdai kivitelezés: Kamara Print Nyomda, Budapest

Példányszám: kéthavonta 650 példány

